

**UCHWAŁA NR XXVII/201/13
RADY GMINY W KIJACH**

z dnia 18 marca 2013 r.

w sprawie: Gminnego Programu wspierania Rodziny na lata 2013-2015.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2001 r. Dz. U. Nr 142 poz. 1591) oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz. 135) Rada Gminy w Kijach uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

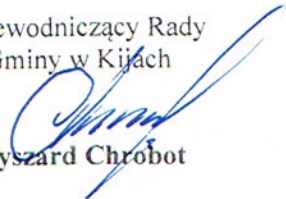
§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kije.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy w Kijach

Ryszard Chrobot

Sprawdzono pod względem
formalno-prawnym

**RADCA PRAWNY
(ADWOKAT)**

Zbigniew Kołodziej

Załącznik
do uchwały Nr XXVII/201/13
Rady Gminy w Kijach
z dnia 18 marca 2013 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA

RODZINY

NA LATA 2013-2015

GMINA KIJE

I. WSTĘP

Program Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 zwany dalej „Programem” opracowany został w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.).

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem wychowawczym zapewniającym prawidłowy rozwój wszystkich jej członków, w szczególności dzieci. Obowiązkiem gminy jest dbanie o dobro swoich mieszkańców, a co za tym idzie wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i nie potrafiących pomyślnie rozwiązać swoich sytuacji kryzysowych.

Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny, wymienić należy: niski poziom kulturalny, intelektualny oraz moralny dorosłych, niezaradność życiowa członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, a także alkoholizm jednego lub obojga rodziców, karalność sądową, przejawy psychopatii, maltretowanie oraz znęcanie się nad dzieckiem. Zazwyczaj niekorzystne sytuacje w rodzinie współwystępują ze sobą.

W myśl w/w ustawy na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Zgodnie z art. 176 cytowanej ustawy działania realizowane przez samorząd gminny to:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,

c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;

4) finansowanie:

a) kosztów szkoleń dla rodzin wspierających,

b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;

5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

8) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstałych zaległościach z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

II. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. z 2013r., poz. 135)

2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej(Dz.U. z 2009r., Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),

3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r., Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),

4. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r., Nr 70, poz. 473 z późn. zm.),

5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2012r., poz. 124 z późn. zm.).

III. DIAGNOZA

Pod opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kijach aktualnie znajduje się 237 rodzin, z czego 148 stanowią rodziny z dziećmi.

W rodzinach tych wychowuje się 282 dzieci.

Tabela nr 1. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą GOPS

Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1	58	194
2	55	223
3	28	141
4	5	34
5	2	16
6	0	0

Główną przesłanką przyznania świadczeń z pomocy społecznej jest bezrobocie. Poniższy wykres przedstawia powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej dla rodzin z dziećmi przez GOPS w Kijach.

Rysunek 1- Przesłanki uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej-rodziny z dziećmi

Dane dotyczące liczby rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci z Gminy Kije z podziałem na typy rodzin, które obrazuje poniższa tabela, uzyskano z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pińczowie. Obserwujemy tendencję spadkową w umieszczeniu dzieci z rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Tabela nr 2. Liczba rodzin zastępczych i liczba dzieci w nich umieszczonych.

Rok	Rodzina zastępcza spokrewniona		Rodzina zastępcza niespokrewniona		Rodzina zastępcza zawodowa wielodzietna		Pogotowie rodzinne	Rodzinne domy dziecka	razem	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba dzieci	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
2009	41	62	-	-	-	-	-	-	41	62
2010	40	57	-	-	-	-	-	-	40	57

2011	37	55	2	2	1	5	-	-	40	62
2012	29	38	8	13	1	5	-	-	38	56

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pińczowie

IV. CELE PROGRAMU

1. Cel główny: *Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.*

2. Cele szczegółowe:

1) Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków socjalnych rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.

2) Zapewnienie szczegółowej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych.

3) Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

3. Działania:

Do realizacji założonych celów będą prowadziły następujące działania, których wybór zostanie poprzedzony szczegółową analizą sytuacji danej rodziny,

- uprzedzające (m.in. diagnoza, informacja, edukacja) mające na celu wzmocnienie roli i funkcji rodziny,
- interwencyjne,
- wspierająco-terapeutyczne (m.in. rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, pomoc w integracji rodziny, dążenie do reintegracji),
- socjalne,
- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- edukacyjne, podnoszące umiejętności zawodowe osób zajmujących się pomaganiem rodzinom.

Powyższe działania będą prowadzone w formie pracy z rodziną.

V. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kijach
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Programów Alkoholowych w Kijach

3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pińczowie
4. Policja
5. Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna
6. Placówki Oświatowe
7. Poradnie Rodzinne
8. Sąd Rodzinny
9. Powiatowy Urząd Pracy
10. Placówki Służby Zdrowia
11. Zespół Interdyscyplinarny.

VI. ZADANIA I REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2013-2015

1.Cel – Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków socjalnych rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.

Zadania	Realizatorzy/partnerzy	Planowany termin realizacji
Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców.	GOPS, GKRPA, PCPR	2013-2015
Opracowanie i wdrażanie projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci.	Szkoły, GOPS, GKRPA, stowarzyszenia-organizacje realizujące programy profilaktyczne, PCPR	2013-2015
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie za pośrednictwem GKRPA w Kijach.	GOPS, GKRPA, Szkoły, Poradnie ds. uzależnień, Policja	2013-2015
Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego w rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie.	Urząd Gminy , GOPS, Policja, Kuratorzy, GKPRPA, Ośrodek Zdrowia	2013-2015
Kształcenie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi.	GOPS, Poradnia Rodzinna, rodziny wspierające, Szkoły	2013-2015
Zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny.	GOPS, Sąd Rodzinny	2013-2015

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie przez udział w szkoleniach specjalistycznych.	GOPS, Szkoły, Zespół Interdyscyplinarny	2013-2015
Organizowanie grup wsparcia, w tym rodzin wspierających i najbliższych członków rodziny.	GOPS, rodziny wspierające	2013-2015

2. Cel – Zapewnienie szczegółowej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych

Zadania	Realizatorzy/partnerzy	Planowany termin realizacji
Zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych.	Pracownicy socjalni, GOPS	2013-2015
Objęcie dzieci indywidualną terapią psychologiczno-pedagogiczną (szkoła, poradnia).	Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczne, pedagodzy szkolni	2013-2015
Kierowanie dzieci na kolonie i obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom.	GKRPA, Kuratorium Oświaty, PCPR, GOPS, Szkoły	2013 - 2015
Kształtowanie systemu wartości u dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	Nauczyciele, Pedagodzy, Wychowawcy	2013-2015
Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności.	Pracownicy socjalni, Asystent rodziny, Kurator, Pedagog, Wychowawca	2013-2015

3. Cel – Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

Zadania	Realizatorzy/partnerzy	Planowany termin realizacji
Utrzymanie osobistych kontaktów dzieci z rodzicami z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów	GOPS, PSPR, Sad Rodzinny	2013-2015
Udzielenie pomocy rodzicom biologicznym w		

poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej	PUP, GOPS	2013-2015
Opracowanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy, który jest zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej	PCPR, GOPS, rodzice biologiczni	2013-2015
Wsparcie finansowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb	GOPS	2013 - 2015
Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego	GOPS, rodziny wspierające, Sąd, PCPR	2013-2015
Angażowanie rodziców do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawy dziecka (wybór szkoły, zawodu, doping do nauki, do poprawy zachowania)	Szkoła, GOPS, PCPR	2013-2015

VII. ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami programu są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Kije, w których istnieje problem alkoholizmu, bezrobocia, lub problemy opiekuńczo-wychowawcze i dzieci zagrożone są umieszczeniem poza rodziną w pieczy zastępczej, bądź też takie rodziny, gdzie dzieci zostały już umieszczone w placówkach bądź rodzinach zastępczych i należy czynić działania w kierunku „naprawiania rodziny” i umożliwienia ich powrotu do domu rodzinnego.

VIII. CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny zaplanowana została na lata 2013-2015. Jest on dokumentem otwartym, może podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnieniu.

IX. EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych. Zostaną one pozyskane poprzez bezpośrednią rozmowę, obserwację lub telefoniczny kontakt z rodzicami biologicznymi, opiekunami pieczy zastępczej, środowiskiem sąsiedzkim, pracownikami instytucjonalnych form pomocy rodzinie.

Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów szczegółowych:

- liczba udzielonych porad przez specjalistów,
- liczbę realizowanych projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin/dzieci,
- liczba rodzin wymagających wsparcia,
- liczba osób uzależnionych, skierowanych na leczenie,
- liczba osób uzależnionych, które podjęły leczenie,
- liczba osób uczestniczących w terapii dla sprawców i ofiar przemocy,
- liczba rodziców świadomych właściwych postaw wychowawczych,
- liczba rodzin, którym przyznano asystenta,
- udział asystentów rodziny w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje,
- liczba rodzin wspierających zaangażowanych w pomoc dzieciom z rodzin zagrożonych,
- liczba dzieci objętych terapią psychologiczno-pedagogiczną,
- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego,
- liczba rodzin wymagających wsparcia w formie usługowej,
- liczba dzieci, którym zapewniono udział w zajęciach edukacyjnych, w tym z elementami przeciwdziałania uzależnieniom, połączonych z wypoczynkiem,
- liczba dzieci znających społecznie akceptowany system wartości,
- liczba dzieci utrzymujących kontakty z rodzicami biologicznymi do ogółu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- liczba osób, które podjęły zatrudnienie,
- liczba rodzin wydatkujących otrzymane wsparcie zgodnie z przeznaczeniem,
- liczba rodzin, które nabyły podstawy prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,

- liczba rodzin biologicznych dziecka, z którymi zrealizowano plan pracy zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- liczba dzieci powracających do rodziny naturalnej,
- liczba rodzin biorących udział w treningach rodzicielskich.

Uzyskane dane pozwolą na ocenę wartości programu oraz pomogą w dalszym planowaniu, realizacji i rozwoju jego działań. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródła finansowania zadań określone będą w uchwale budżetowej na rok 2013, 2014, 2015.

Dział 852

Rozdział 85204 – rodziny wspierające, rodziny zastępcze

Rozdział 85201 – placówki opiekuńczo – wychowawcze § 3110

Rozdział 85206 – asystent rodziny.

Zgodnie z art. 197 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej istnieje możliwość otrzymania dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej do wysokości 50% wydatków przeznaczonych na realizację zadania. W przypadku środków pochodzących z programów rządowych wysokość dotacji nie może przekroczyć 70% wydatków.

XI. SPOSÓB KONTROLI REALIZACJI

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt Gminy składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej/

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Ryszard Chrobot

Uzasadnienie do Uchwały

Nr XXVII/201/13

Rady Gminy w Kijach

z dnia 18 marca 2013r.

w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015

Zgodnie z treścią art. 176 pkt 1 i art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 135) do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

Przyjęcie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015 przewiduje rozwój działań profilaktycznych mających na celu wzmocnienie rodzin z grupy ryzyka, zapobieganie narastania kryzysu poprzez pracę z rodziną naturalną oraz zapewnienie każdemu dziecku prawa do stabilnego, trwałego rodzinnego środowiska wychowawczego.

Zakłada się, iż realizacja programu w kilkuletniej perspektywie ograniczy liczbę dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Sporządziła:

A. Woźniczko

Z up. Wójta
Aneta Woźniczko
mgr Aneta Woźniczko
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej